

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מזכירות אקדמית
המרכז ללימודים קדם אקדמיים

מכינה למדעים מדויקים והנדסה/ מדעי הטבע והחיים

תשע"ז

שם קורס בעברית: כתיבה אקדמית

שם קורס באנגלית: Writing

מס' קורס: 529500123/529500124

אופן הוראה: שיעור

מספר שעות שיעור: 2 ש"ש

סוג מקצוע: **חובה**

• **מטרת הקורס.**

- שיפור יכולת הבנת הנקרא ופיתוח קריאה ביקורתית
- הקניית מיומנויות לעיבוד חומר ולסיכומו
- פיתוח יכולת כתיבה מדעית
- הקניית מיומנויות עמידה מול קהל (פרזנטציה)
- העשרה לשונית

• **נושאי הקורס:**

הלימוד בתוכנית זו יתבסס על מאמרים הלקוחים מכתבי-עת אקדמיים העוסקים בתחומים מגוונים בדגש על תחומי המדע, ובשאלות שונות בתחום המדעים. התלמידים ייטלו חלק בהצגת המאמרים בכיתה.

א. דרכים לעיבוד מידע ממאמרים

עיבוד יעיל של חומר ביבליוגרפי המבוסס על שלוש מיומנויות: א. בידוד יחידות רעיוניות שונות בטקסט, מיוון והכללתן בקטגוריות מתאימות; ב. הבנת היחסים הסיבתיים במאמר הנתון וניסוח מדויק שלם; ג. הבחנה בין עובדות לעמדות ובחינה ביקורתית שלהן.

ב. דרכים לפיתוח רעיון

פיתוח הרעיון יכול להיות בפסקה בודדת, להתפרס על פני כמה פסקות או להוות מאמר שלם (הכולל רעיונות מרכזיים ורעיונות משניים). אפשר לפתח רעיונות בדרכים שונות: תיאור (של מצבים, תופעות, תהליכים); פירוט (של הכללה נתונה); הסבר והגדרה (של מושגים); ניתוח סיבתי (של תהליכים, תופעות) והצגת טיעונים לחיזוק עמדות; הדגמה מפורטת (של רעיון מופשט) והשוואה (כדרך לחידוד רעיונות או כמטרה בפני עצמה)

ג. דרכים לסיכום מאמר

הסיכום יכול להיעשות בתמצית, בנקודות (משפטים עיקריים), בראשי-פרקים (המשקפים לא רק את סדר הרעיונות, אלא גם את ההיררכיה ביניהם).

ד. כתיבה המשלבת מידע ממקורות שונים – מיזוג מאמרים

עימות בין מקורות המידע השונים, בחינה ביקורתית של הנתונים והעמדות הכלולים בהם; הצגת המסקנות העולות מעימות זה תוך הקפדה על ניסוח לכיד וממצה.

ה. העשרה לשונית

הרחבת אוצר המילים והמבנים לשם שיפור הבנת הנקרא ושכלול יכולת הניסוח בכתב. הקנייה של סימני פיסוק מרכזיים.

נושאי הלימוד בסמסטר א' :

1. מבנה המאמר האקדמי, ניסוח נושא המאמר, חילוף שאלת מחקר והשערות מחקר.
2. איתור מידע אקדמי ממקורות שונים (מפתח חיפה, גוגל סקולר וכו').
3. טיעון וטענה.
4. פיתוח רעיון לפסקה - מבנה הפסקה (משפט ציר ומשפטים תומכים). קשרים לוגיים הבחנה בין עובדות לעמדות.
5. הבחנה בין עיקר לטפל בקריאת מאמר.
6. רשימה בביליוגראפית ע"פ כללי ה APA.
7. טכניקת התמצות המובילה למבנה של סכום מאמר. (סכום מכליל)

נושאי הלימוד בסמסטר ב' :

1. מבנה הסיכום הממזג. עימות בין מקורות המידע השונים.
2. פרזנטציה – כללי עמידה מול קהל ואופן העברת התכנים.
3. הנחיות להכנת מצגת.
4. עקרונות לכתבת טקסט המבוסס על מס' מאמרים : מיזוג טקסטים, תרשים זרימה, ציון מקורות בגוף הטקסט.

• ביבליוגרפיה:

מאמרים אקדמיים מתחומים מגוונים
מצגות המכילות מידע על הנושאים הנלמדים
Moodle אתר הקורס

• מטלות/דרישות הקורס

- השתתפות פעילה בשיעורים (נוכחות חובה!)
- כתיבת עבודות-בית והגשתן במועד (2 מטלות בכל סמסטר)
- פרזנטציה מול תלמידי הכיתה
- בוחן ביניים ומבחן סיום

הרכב הציון הסופי: סמ' א' – 30%

(10% מטלות כיתה : כתיבת פסקה ומטלת סכום + 20% ציון בוחן ביניים)

סמ' ב' - 70%

(20% מטלות כיתה : 2 מטלות כתיבה ממוזגת + 20% פרזנטציה כולל הכנת מצגת + 30% ציון מבחן סופי)